A°. 1848. N°. 108.

ARNHEMSCHE COURANT.

De prijs dezer Courant, die geregeld *vijfmaal* 's weeks wordt uitgegeven, en wel op *Dingsdag*, *Woensdag*, *Donderdag*, *Zaturdag* en *Zondag*, is ƒ5 in de drie maanden.

WOENSDAG 24 MEI.

De prijs der Advertentiën is van een tot vijf regels, ƒ1.00, en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt, voor elke plaatsing.

BERIGT.

Aan heeren Notarissen, Boekverkoopers en andere adverteerders in de Arnhemsche Courant wordt bij dezen kennis gegeven, dat zij hunne advertentiën tevens in het Bijblad tot de Arnhemsche Courant kunnen doen overnemen en op die overneming een rabat van vijftig ten honderd zullen genieten. Op dezelfde wijze kunnen zij, die Advertentiën in het Bijblad hebben geplaatst, die in de Arnhemsche Courant tegen hetzelfde rabat doen overnemen.

Aanprijzingen van boek- en kunstwerken, uitvindingen enz. (zoogenaamde reclames) zullen voortaan onder de rubriek Ingezonden Stukken worden opgenomen tot den prijs van 2½ cent per regel. Op verzoeken tot aanprijzing gerigt aan de redactie zal geen acht worden geslagen. De redactie zal echter voortgaan onder de rubriek Letternieuws van de haar toegezonden boekwerken verslag te geven.

Het voorbeeld der »vaderlijke" regering door het ontbonden ministerie gevolgd.

In de zitting van 12 mei is door het in staat van ontbinding verkeerend ministerie SCHIMMELPENNINCK een ontwerp van wet voorgedragen, hetwelk bewijst, dat de leden van dat kabinet even weinig eerbied hebben voor de bepalingen der bestaande grondwet als de ministers van WILLEM I. De misbruiken onder het stelsel van volharding gepleegd schenen hun een navolgenswaardig voorbeeld.

Volgens art. 204 onzer grondwet moet *in vredestijd* een vijfde gedeelte der nationale militie *jaarlijks* ontslagen worden. Die woorden zijn duidelijk. Wanneer door geene mogendheid aan ons of door ons aan haar den oorlog verklaard is, bestaat er vrede, en is men verpligt jaarlijks een vijfde der militie te ontslaan. Eene wet, welke beveelt, dat dit niet geschieden zal, is onwettig, daar zij verbiedt wat de grondwet beveelt. Of meenen de ministers misschien, dat de grondwet, dewijl de kroon besloten heeft haar te doen herzien, reeds opgehouden heeft van kracht te zijn, zoodat men straffeloos hare bepalingen mag overtreden?

Men heeft het gevoeld en volkomen op dezelfde wijze als de »vaderlijke" regering bij zulke gelegenheden gewoon was te doen, hebben ook de tegenwoordige ministers gedaan. Zij hebben door chicanes en drogredenen het onverdedigbare pogen te verdedigen. Men hoore het fraaije argument, waarmede het wetsontwerp verdedigd wordt: »Kan men niet met volle ze»kerheid aantoonen, dat men in vre»destijd verkeert, dan mag men, »volgens artikel 204 der grondwet, »de ligting van 1843 onder dienstver»pligting houden. — Den volledigen »staat van oorlog behoeft men niet te »bewijzen, maar wil men niettemin »beweren, dat *een vijfde* der militie »*moet* ontslagen worden, volgens arti»kel 204 der grondwet, zoo *moet* ook »een vooraf, bewezen of aangenomen »worden, dat *het thans vredestijd is*. »Bewijzen voor of tegen te willen »zoeken in het doen der vragen: is »het oorlog? is het vrede? of is het »oorlogstijd in Nederland? schijnt ge»heel doelloos, want die woorden ko»men niet in art. 204 voor. Volgens »de bewoordingen der grondwet, geldt »het *alleen* de uitdrukking *vredestijd*. »Van de beslissing van de beteekenis »van dat woord hangt de uitleg van »het art. 204 der grondwet dus alleen »af."

Wij wenschen, dat onze lezers het geduld zullen gehad hebben dit proefje van ministeriële welsprekendheid ten einde toe te lezen. Er behoort inderdaad moed toe. Wij hopen daarbij tevens, dat zij de bedoeling des ministers zullen ontdekt hebben; wij durven ons niet met zekerheid beroemen den zin van dit duistere raadsel te hebben gevat. De ministers zien zwarigheid in een woord, dat een kind begrijpt. Wat *vredestijd* is, zeggen zij niet te weten en maken daarom onderscheid tusschen *vrede* en *vredestijd*. Ook zeggen zij niet te weten of er nog een middentoestand tusschen *oorlog* en *vrede* bestaat, want de grondwet zwijgt daarover. Zij willen dus liever zich met idioten gelijkstellen, dan zuiver en eenvoudig doen wat de grondwet gebiedt. Of er tusschen twee mogendheden vrede of oorlog bestaat, is voor geen twijfel vatbaar, en vredestijd zal toch wel niets anders kunnen beteekenen, dan tijd, waarin het vrede, dat is geen oorlog, is.

De andere grond, welken de ministers zeggen, dat tot het aanbieden van het ontwerp heeft aanleiding gegeven, is mede een bewijs van de bekwaamheid van het ministerie, hetwelk daarmede durfde te voorschijn treden. »De regering," luidt het verder in de memorie van toelichting, »niet op zich willende ne»men eene zoo teedere zaak te beslis»sen, die van een zoo eminent belang »is en waarvan, naar de tegenwoor»dige gevaarvolle omstandigheden, »het behoud of het verlies van het »vaderland kan afhangen, heeft ge»meend door de aanbieding eener wet »op dat stuk den legalen en eenigen »weg op te volgen om eenen wettelij»ken uitleg van artikel 204 te erlan»gen. In dien zin en geest wordt dan »ook de onderhavige wet aan de wet»gevende magt voorgedragen."

Men wil dus de grondwet door de gewone wetgevende magt laten uitleggen, niettegenstaande regt en rede de uitlegging eener wet alleen aan die magt toekennen, welke haar maakte. *Eius est interpretari cuius est condere.* Welke ook zal dit beter kunnen doen dan zij die de geheele bepaling in het leven riep? Is het daarenboven niet het toppunt van ongerijmdheid de authentieke interpretatie eener bepaling aan eene mindere magt dan die haar vaststelde toe te vertrouwen?

Men verwart de grenzen der gewone wetgevende en der grondwetgevende magt, en noemt dat »eenen *legalen* »weg volgen."

Wanneer een ministerie, dat zich liberaal noemt, tot zulke erbarmelijke kunstjes, ten einde de grondwet naar goedvinden te kunnen plooijen en verdraaijen, zijne toevlugt neemt, zoo vragen wij waarin verschillen zij dan van de behouders? dit was immers juist een der hoofdgebreken van het regeringstelsel hier te lande, dat men geen eerbied voor de wet had, maar deze naar willekeur uitlegde en verdraaide?

En waartoe doet men dit hier? ten einde een talrijk leger te hebben, hetwelk ons bij gevaar niet zal kunnen helpen en intusschen millioenen schats kost aan een dagelijks verarmend en onder allerlei belastingen zuchtend volk. Waarom niet geheel tot den voet van vrede teruggekeerd en den »burgerlijken zin" daarop terstond toegepast? Men vreest dat van eene vermindering »het behoud of het ver»lies van het vaderland kan afhangen." Het behoud van het vaderland hangt niet van het onwettig aanblijven van eene of twee ligtingen af, maar van de maatregelen der ministers. Wanneer niet hunne woorden, maar hunne voorstellen bij het volk liefde voor de regering en geestdrift voor de zaak des lands zullen gewekt hebben, dan alleen kan men op het behoud van den Staat rekenen; elk burger zal dit verdedigen: in het tegenovergestelde geval zullen U uwe bajonetten niet baten: de buitenlandsche vijand zal minder te vreezen zijn dan de binnenlandsche. Zeker is op dit oogenblik onze toestand onzeker en gevaarvol, maar de schuld ligt bij een ministerie, dat, zwak en talmend, woorden voor daden houdt, en den besten tijd tot handelen ongebruikt laat voorbijgaan.

Buitenlandsche berigten.

DUITSCHLAND.

Frankfort, *19 mei.* Naar luid van berigten uit St. Petersburg, is eerlang een toltarief te wachten, waarbij voor bijna alle artikelen lagere regten gesteld zijn. De cholera duurt in sommige gouvernementen steeds voort; ook te Moskou is deze ziekte den 5den april weder uitgebroken. Berigten uit Konstantinopel maken insgelijks melding van het toenemen der cholera aldaar, die vooral voor de Grieken, Joden en Armeniërs verderfelijk schijnt te worden.

Frankfort, *20 mei.* Uit het Badensche bovenland wordt gemeld, dat *Strüve* zich bij *Hecker*, die zich in Muttenz (kanton Bazellandschap) bevindt, heeft gevoegd, en dat deze heeren hunne wervingen door zendelingen naar alle zijden voortzetten; de gevlugte chefs der republikeinsche partij schijnen alzoo op nieuw eenen inval in het groothertogdom Baden te beoogen.

— Uit Luxemburg wordt van den 17den geschreven, dat de Standen, die den 28sten april onbepaald gescheiden waren, den volgenden dag wederom zouden bijeenkomen, ten einde mededeeling te ontvangen van het nieuwe ontwerp van constitutie. Het dagblad van genoemd Groothertogdom deelt dit ontwerp in zijn geheel mede. Het bevat de in de laatste tijden algemeen geworden bepalingen van vrijheid van regten in het staatkundige en godsdienstige, regt van vereeniging, openbaarheid van de zittingen der Standen, enz. Bovendien merkt men in het ontwerp nog de volgende bepalingen op: de doodstraf in staatkundige misdrijven en de burgerlijke dood zijn afgeschaft. — De Staat heeft het regt niet, den bedienaars van eenige godsdienst te verbieden, met hunne opperhoofden te corresponderen en hunne acten openbaar te maken, behoudens de gewone verantwoordelijkheid ter zake van drukpers en openbaarmaking. — Niemand kan gedwongen worden, de rustdagen van eene godsdienst in acht te nemen. — De openbare uitoefening der godsdiensten en de tusschenkomst van den Staat bij de benoeming en installatie harer bedienaars, evenzeer als de betrekkingen tusschen Kerk en Staat, maken het onderwerp van wettelijke bepalingen uit. — De wet regelt al wat het onderwijs betreft. — Het regt van zegel op de dagbladen en tijdschriften is afgeschaft. — De Luxemburgers hebben het regt van ongewapende vereeniging. Dit is echter niet toepasselijk op vereenigingen in de open lucht, welke geheel aan de politie-wetten onderworpen blijven. — De vestiging van elk godsdienstig ligchaam moet bij eene wet toegestaan worden. — Het gebruik der Hoogduitsche en Fransche talen is vrij. — Geene bezoldigde bediening van den Staat kan anders dan bij wettelijke bepaling daargesteld worden. — Handels- of andere verdragen, ten bezware van den Staat, zijn niet van kracht, dan na de toestemming der Kamer te hebben erlangd. — De civiele lijst is op 100,000 franken jaarlijks bepaald. Bij het begin van elke regering, kan de wet daarin eene verandering maken. — Het mandaat van afgevaardigde is onvereenigbaar met de volgende bedieningen: leden van het bewind, van het parket, van de rekenkamer, met de waardigheid van districts commissaris, ontvanger of rekenpligtig agent, met de militaire betrekking beneden den rang van kapitein, en met de onderwijzers der lagere school. — Elk afgevaardigde bekomt als tegemoetkoming vijf franken voor elken dag dat hij tegenwoordig is. Zij die de stad bewonen, waar de zitting gehouden wordt, bekomen niets. — Geen pensioen of gratificatie ten laste der schatkist, kan anders dan door de wet verleend worden.

Weenen, *18 mei.* Gisteren avond, omstreeks 6 ure, reed Z. M. de Keizer met zijne gemalin in een open, met twee paarden bespannen rijtuig, het groetende volk vriendelijk toewenkende, naar de Mariahilferlinie: algemeen geloofde men naar Schönbrun. Een uur later volgde eene ledige keizerlijke reiskoets, daarop ten 9 ure, vier keizerlijke reisrijtuigen, elk met 6 paarden bespannen, en nu werd het reeds tot zekerheid, dat de keizerlijke familie Weenen verlaten had. De vroege morgen verkondigde deze gebeurtenis in eene proclamatie van het afgetreden, maar op den wensch van den Keizer en op de dringende petitie der universiteit nog *ad interim* werkzame ministerie *Pillersdorf*, onder bijvoeging, dat dit ministerie van deze, zelfs in den Burgt niet vermoede, afreis slechts eene mondelinge boodschap ontvangen had, waarbij de reden werd opgegeven, als voortspruitende tot herstel van gezondheid en Innsprück als de plaats van toekomstig verblijf aangewezen werd. Voor het overige waren de opper-kommandant der nationale garde, graaf *Hoyos*, en graaf *Wilczek*, chef van het reken-collegium, den Keizer achterna gereisd, om hem tot terugkeer te bewegen. De nationale bank is moeten afgesloten worden, daar de aandrang ter inwisseling van de banknoten tegen klinkende munt te sterk was. Men laat intusschen kleine partijtjes binnen en houdt niet op met betalen.

De hierboven vermelde proclamatie luidt als volgt:

»Heden avond ten 9 ure heeft het ministerie de mondelinge, onverwachte mededeeling ontvangen, dat Z. M. de Keizer wegens zijne gezondheid, begeleid door de Keizerin en den Aartshertog *Frans Karel*, benevens diens gemalin en drie prinsen, de residentie verlaten en den weg naar Innspruck ingeslagen hebben.

»Het ondergeteekende ministerie, dat de oorzaken en nadere bijzonderheden dezer reis niet kent, ziet zich verpligt, zulks ter kennisse van de bevolking der residentie te brengen.

»Het heeft gerekend zijn eerste pligt te zijn, den opperkommandant der nationale garde, graaf *Hoyos*, een persoon het volle vertrouwen waardig, Z. M. dadelijk na te zenden en hem dringend de bede voor te slaan, om de bevolking door de terugkomst des Keizers, of door eene openlijke bekendmaking der redenen, welke die onmogelijk maken, gerust te stellen. Dezelfde dringende bede zal aan den aartshertog, door de afzending van den president, graaf *Wilczek*, gedaan worden.

»De ministerraad erkent evenzoo, in dit gewigtig oogenblik, den heiligen pligt, om aan de belangen des vaderlands zijne onverdeelde zorgen en opmerkzaamheid te wijden, en onder zijne verantwoordelijkheid te handelen, gelijk de omstandigheden het vereischen. De ondersteuning der burgers en van alle welgezinden zal het in staat stellen, om rust en orde te handhaven en bij te dragen tot de geruststelling der gemoederen. Al wat over deze gebeurtenis ter kennisse der ministers zal komen, zal telkenmale getrouw en in zijn geheel ter algemeene kennis gebragt worden, even als zij, zoodra zij directe bevelen of mededeelingen van den monarch zullen ontvangen, die dadelijk openbaar zullen maken.

»*Weenen*, 17 mei 1848.

»De ministers *ad interim*: *Pillersdorff*, *Sommaruga*, *Krauss*, *Latour*, *Doblhoff*, *Baumgartner*."

(*Des namiddags.*) De tijding, dat de Keizer Weenen heeft verlaten, bragt de geheele stad, sedert dezen morgen, in de hevigste beweging. Alle inwoners hebben zich *voor den Keizer* en de handhaving der *constitutioneele monarchie* verklaard. Een paar kwalijk gezinde jonge lieden hebben, in de voorsteden, van de gisting pogen gebruik te maken, om de republiek uit te roepen; maar het volk overviel hen en wilde hen ophangen, en de nationale garde had de grootste moeite, om hen uit de handen der menigte te redden en in verzekerde bewaring te brengen. Alles vereenigt zich, om de wettelijke orde ten spoedigste te herstellen, en door eene deputatie zal aan den Keizer de algemeene wensch worden medegedeeld, om terug te keeren.

Berlijn, *20 mei.* Naar men verneemt heeft onze regering het besluit genomen zes oorlogstoomschepen te doen bouwen; zij zullen te Stettin, Dantzig en Bremen gelijktijdig op stapel worden gezet.

Hanover, *19 mei.* Het ontwerp van de nationale vertegenwoordiging, door de commissie van grondwets-herziening, van gouvernementswege benoemd, vervaardigd, is in het licht verschenen. Het blijkt dat de Landdag zal bestaan uit twee Kamers. In de Eerste Kamer zullen zitting nemen: de Koninklijke Prinsen, de Hertogen van *Aremberg* en van *Looswarem*, benevens de Vorst van *Bentheim*, zoo lang zij in het bezit zijn zullen hunner familiegoederen; de erfland-maarschalk des Koningsrijks; de graven van *Stollberg-Werningerode* en van *Stolberg Stollberg*, voor het graafschap Hohnstein; vier door den Koning voor 3 jaren te benoemen leden, waarvan ten minste twee ministers zijn moeten; een commissaris van het schuld- en rekeningswezen; 27 afgevaardigden der groote grondeigenaren; 10 afgevaardigden der ambachten; 10 vertegenwoordigers der kerken en scholen; 4 afgevaardigden der regtsgeleerden, allen voor zes jaren te verkiezen.

De Tweede Kamer zal bestaan: uit vier door den Koning te benoemen mede-leden, waarvan ten minste twee ministers zijn moeten; een commissaris van het schuld- en rekenings-wezen en uit 75 afgevaardigden der gezamentlijke land- en stad-gemeenten des koningrijks.

Alle stemgeregtigde inwoners van het land zijn voor de Tweede Kamer verkiesbaar.

FRANKRIJK.

Parijs, *20 mei.* De commissie, belast met het opstellen van het ontwerp eener constitutie, heeft gisteren den heer *Cormenin* tot president en den heer *Woirhaye* tot secretaris benoemd.

— Een provincie-blad deelt één brief mede van een persoon, die dagelijks in aanraking komt met den heer *Lamartine*. Daaruit blijkt, dat er zware verdenking heerscht ten aanzien van den heer *Ledru-Rollin* en dat er bij den heer *Lamartine* sterk wordt aangedrongen, dat hij dien gevaarlijken ambtgenoot uit de regering verwijdere. De heer *Lamartine* moet dit echter afgeslagen hebben, zeggende dat de heer *Ledru-Rollin* zich bij den laatsten opstand te veel gecompromitteerd had, dan dat hij nog gevaarlijk zou kunnen zijn. Men verzekert echter, dat de nationale garde op zijne afzetting zal aandringen.

— De heer *Emile de Girardin* heeft de kandidatuur van de Nationale Vergadering aangenomen, welke onderscheidene departementen, die nieuwe keuzen doen moeten, hem aangeboden hebben. Zijn bekend gemaakt opstel ter uiteenzetting der redenen, welke hem doen besluiten die kandidatuur aan te nemen, besluit aldus: »Ik begrijp de republiek gelijk *Franklin*, ik begrijp haar niet zonder *Washington*. Als ik onregt heb, door haar niet met *Robespierre* of als de burger *Ledru Rollin* te begrijpen, dat men mij dan niet benoeme en late voortwerken aan het dagblad, dat ik bestuur."

— Te Lyon heeft, ten gevolge der gebeurtenissen te Parijs en van de onzekerheid, die tot laat in den avond bleef aanhouden over de uitkomsten van dezelve, den 18den eene levendige gisting geheerscht. Een commissaris van policie, van eenige agenten en een piket nationale garden vergezeld, begaf zich naar de plaats, waar de gisting het grootst was, om arrestatiën te bewerkstelligen. Door een schildwacht aangeroepen, gaf hij zijn naam te kennen; onmiddellijk werden op hem en zijn gevolg eene menigte geweren aangelegd, waardoor de nationale garden zoodanig onthutst werden, dat zij ijlings terugkeerden. Twee pistoolschoten werden op den commissaris gelost, zonder hem evenwel te treffen; ook hij vond zijn heil in de vlugt; de twee agenten zijn gevangen genomen en, door gewapende werklieden bewaakt, als gijzelaars gehouden. Den ganschen dag hadden talrijke zamenscholingen plaats, op de voornaamste pleinen der stad en van de voorstad *Croix Rousse*. In den nacht kwam een troep van 5 à 600 gewapende lieden, volgens sommige tot de communistische clubs, volgens anderen tot de nationale werkplaatsen behoorende, bij den regerings-commissaris om de invrijheidstelling der gevangenen te eischen. De toestemming daartoe niet kunnende verkrijgen, hebben zij zich gedeeltelijk verspreid terwijl de overige zich begaven naar den substituut van den procureur der Republiek bij de regtbank van eersten aanleg, dien zij opligtten en naar *la Croix Rousse* vervoerden. Den volgenden morgen werd hij wederom losgelaten onder voorwaarde, dat zoo hij er niet in slaagde de bevrijding der gevangenen te bewerken, hij terug zou keeren. Hij heeft woord gehouden en bevindt zich thans weder in handen van de oproerigen. Den 19den waren de arbeiders ten 12 ure bezig eene demonstratie te doen tegen het paleis van justitie, om de in-vrijheid-stelling der gevangenen te bewerken.

Binnenlandsche Berigten.

's Gravenhage, *23 mei.* Uit Maastricht wordt berigt, dat aldaar donderdag namiddag een buitengewone courier van 's Gravenhage is aangekomen, en dat de gouverneur daarop dadelijk de Gedeputeerde Staten tegen den volgenden morgen heeft bijeengeroepen.

Ten gevolge dezer Vergadering, hebben Gedeputeerde Staten twee proclamatiën aan de overheden en de ingezetenen van Limburg uitgevaardigd, waarin zij te kennen geven, dat het meer en meer kennelijk is, en dat de regering betreurt, dat de besluiten, genomen om de Bondsverpligtingen van Limburg te vervullen, bij sommigen het verkeerde denkbeeld hebben doen ontstaan, dat het hertogdom op zou houden tot Nederland te behooren; dat het, in dergelijke omstandigheden, volstrekt noodwendig is, door voldoende inlichtingen alle dwaling te doen ophouden; dat de regering diep doordrongen is van de pligten, haar door de verdragen en door de grondwet opgelegd; dat door die documenten geheel Limburg Nederlandsch grondgebied is verklaard, wat van een gedeelte slechts, door den zedelijken band van een verbond, aan Duitschland gehecht is; dat die verdragen, welke door den Bondsdag, en door geheel Duitschland geëerbiedigd worden, Limburg als Nederlandsch grondgebied erkennen, en dat bloot uit die verdragen, welke Nederland evenzeer eerbiedigt, de band ontspruit, welke tusschen een deel van Limburg en Duitschland bestaat; dat, ofschoon ieders persoonlijke gevoelens eerbiedigende, de plaatselijke besturen, in hunne hoedanigheid van Nederlandsche instellingen, geene openbare demonstratiën kunnen doen, dan met toestemming van het opperste gezag, dat alzoo een ieder herinnerd wordt, dat geheel Limburg Nederlandsch grondgebied is, en dat een ieder de wetten van den Staat moet gehoorzamen; dat evenwel, in de gedeelten van Limburg, ten opzigte van welke de band van het bondgenootschap, verpligtende is, de plaatselijke besturen bevoegd zijn, de Bondsvlag uit te steken, doch zulks na alvorens de toestemming van Gedeputeerde Staten gevraagd en verkregen te hebben.

's Gravenhage, *22 mei.* Even als in andere steden hebben ook de onderwijzers alhier zich vereenigd, om een adres aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal aan te bieden tegen artikel 183 van het ontwerp van gewijzigde grondwet, betrekkelijk het onderwijs. Reeds is dit adres aan de Kamer ingezonden. Hetzelve is, afzonderlijk gedrukt, tevens verkrijgbaar gesteld. (*Hand.*)

ARNHEM, *23 mei.*

De *Nieuwe Rotterdamsche Courant* is er dan maar in het geheel niet over gesticht dat de *Arnhemsche* van haar Paaschlam niet mede wil eten. In hare gramschap doet zij eenige uitvallen op ons, die echter zoo slecht gepointeerd zijn, dat wij, met den besten wil van de wereld, geen *touché* kunnen uitroepen.

De *Nieuwe Rotterdamsche* vraagt, waarom wij de rede van den heer *Donker* niet goedkeuren? Om eene zeer eenvoudige reden, die wij reeds meermalen vermeld hebben, omdat wij een *regerings*-programma willen, een manifest van het *ministerie* en niet de individuëele opiniën van het een of ander lid. Toen de heer *Donker* redevoerde, was het ministerie in staat van ontbinding. Generaal *Voet* en baron

Bentinck waren nog niet uitgevonden; de minister van Financiën was nog te zoeken, gelijk de minister van Koloniën het op den huidigen oogenblik nog is. De heer *Donker* kwam ons vertellen, dat het drankje »Britsche constitutie" niet geschikt voor onze magen was, maar dat hij ons wat »burgerlijken zin" zou klaarmaken. Al willen wij nu al aannemen, dat het treurig overschot van het voormalig ministerie, (zelfs de heeren *Rijk* en *Lightenveld*) eenstemmig met hem »burgerlijken zin" wilde voorschrijven, wie waarborgt ons, dat baron *Bentinck*, dat generaal *Voet*, dat de heer *Ossewaarde*, dat de minister van Koloniën, die nog in de maak is, ook van »burgerlijken zin" zullen willen gediend zijn? De heer *Donker* heeft wel beloofd, dat hij naar minister zou gaan zoeken, die tot alles in staat waren, maar men weet, dat het met vooraf gemaakte regeringsbeginselen, als met de gemaakte kleeren en schoenen gaat; men vindt zelden iemand, wien zij van pas zijn. De tijd tusschen twee ministeriën in, is wel de slechtste die iemand kiezen kan, om programma's zamen te stellen. Wij vreezen dat de heer *Donker* òf ons, òf zich zelven gefopt heeft en, hoogstwaarschijnlijk, beiden.

Maar, zegt de *Nieuwe Rotterdamsche*, de vraag, of het programma tijdig of ontijdig is, schenk ik u; zegt mij slechts of gij het goed- of af-keurt? Lieve *Rotterdamsche*, indien wij wisten, dat wij u een bijzonder groot genoegen zouden doen door een uurtje met u over »burgerlijken zin" te gaan redekavelen, willen wij u dat pleizier niet onthouden, maar...... het onderwerp is taai en onze tijd kort. En wat zullen wij, bij slot van rekening, aan die uitpluizing van des heeren *Donker's* speech hebben, wanneer het nog niet eens zeker is, of het *ministerie* in zijnen »burgerlijken zin" appetijt heeft?

De *Arnhemmer* had gezegd, dat geen der volgende ministers gehouden was van des heeren *Donker's* »burgerlijken zin" te nuttigen als hij er geen trek naar had. Dat komt er ook niet op aan, zegt de *Nieuwe Rotterdamsche*; »wanneer is ooit een ministerie gebonden aan de beginselen die dat verkondigde, hetwelk het voorafging?" maar zij vergeet, dat juist de »burgerlijke zin" tot *geenerlei* ministerie behoort, noch tot een »voorafgaand" noch tot een »volgend;" dat het slechts de nieuwe firma was onder welken de *débris* van den faillieten boedel *Schimmelpenninck* de zaken zouden continuëren, die eerst zoo glansrijk onder de firma »Britsche constitutie" begonnen waren. En waarom zouden nu de nieuwe vennooten niet dezelfde aanspraak maken om, na eenige weken, ook eene nieuwe firma aan te nemen en op hunne beurt, de zaken op eigene hand gaande drijven, het publiek om de gunst en recommandatie te komen verzoeken? Waarom zouden de nieuw-uitgevondene en nog niet-uitgevondene ~~ministers zich juist~~ naar de jongste firma moeten voegen en niet ook eens op hunne beurt eene nieuwe firma mogen uitdenken? Waren de heeren *Luzac* en *Donker* niet, vóór zij het ministerie-*burgerlijken zin* oprigtten, deelgenooten (en wel *homogene* deelgenooten) van het ministerie-*Engelschen zin*? En wanneer het hun vrijstond de beginselen, die zij eenige weken geleden voorstonden, niet te blijven »aankleven", waarom zouden dan de later ontdekte ministers verpligt zijn in alle eeuwigheid aan dien »burgerlijken zin" te kleven?

Wij herhalen het nogmaals: Om als ministerie te fungeren, moet men eerst ministerie *zijn*. Zoo gaat het in de wereld. De kinderen moeten eerst geboren zijn, eêr men ze ten doop kan houden, en als men hazepeper wil opdisschen moet men eerst eenen haas hebben.

Nog één woord, eêr wij scheiden. De *Nieuwe Rotterdamsche* is geraakt, dat wij haar een weinig hebben uitgelagchen over die schoone vervoering, daar zoo weinig reden toe was. Het spijt ons, zoo wij haar geërgerd hebben, maar het was zoo kwaad niet gemeend. Evenwel er was iets zoo kluchtigs in de drift met welke zij naar de geschilderde pasteitjes en de wijnroemers greep, die men haar voorhield dat wij onzen lach niet goed konden inhouden. Wij willen echter geene rancune. Al behooren wij niet tot hetzelfde regiment; wij strijden toch onder dezelfde vlag. De heeren *Luzac* en *Donker* zouden, ook naar onze meening, zulke verwerpelijke divisie-chefs niet zijn; maar zij moeten zich niet voor strategisten willen laten doorgaan en geene plans voor veldtogten ontwerpen. De *Nieuwe Rotterdamsche Courant* neme het ons niet kwalijk, zoo wij ons, bij zulk eene avontuurlijke campagne, in de reserve houden.

— In het nommer van ons *Bijblad* van heden, hebben wij medegedeeld: 1. *Het ministerie.* 2. Binnenlandsche berigten: *de* Lichtstraal *en de* Kamper-Courant *over den heer* Thorbecke; *Limburgsche zaken* enz. 3. Buitenlandsche berigten: *Nationale Vergadering*, Huber, Blanqui enz; *het feest der Eendragt; de 500 schoonste meisjes van Parijs en de 20 schoonste der 500 schoonste; Duitsch Parlement; de Constitutie van* Welcker *en die van* Bassermann; *Oostenrijksche bewegingen*, *Charivari* enz. *Pruisen*, *het Noorden en Engeland.*

Jongste nieuwstijdingen.

ARNHEM, 23 mei.

Het Feest der Eendragt heeft te Parijs plaats gehad onder begunstiging van zeer fraai weder en onder eene ontzettende toeloop van volk.

Men heeft 14 dagen noodig gehad om Limoges te onderwerpen en men mag vragen: of Limoges inderdaad wel onderworpen is? want het is uit eigene beweging dat diezelfde personen, die de nationale garde ontwapend en de eigendommen aangerand hebben, de magt weder in de handen van het bestuur hebben gesteld. Het werk, dat zij heden hebben laten steken, kunnen zij morgen weder hervatten.

Evenzoo te Lyon. De bijzonderheden, door de Lyonsche dagbladen van den 20sten mei medegedeeld, zijn inderdaad bedroevend. De zwakheid der overheid gaat alle begrip te boven. De opstandelingen van *la Croix-Rousse* eischen de loslating van 7 misdadigers. Zij verkrijgen die. Zij nemen een ambtenaar gevangen, en wel tot tweemalen toe. Gedurende 48 uren houden zij hem vast en mishandelen hem. Al deze baldadigheden blijven ongestraft. Men spreidt eene groote militaire toerusting ten toon en nationale garde en soldaten staan onder de wapens om toeschouwers te zijn bij deze treurige vernedering van alle gezag en de zegepraal van het oproer.

Te Rouaan daarentegen, waar de gematigde partij de bovenhand heeft, schijnt de overheid meer te durven doortasten. Maar op welke wijze toont zij hare meerdere geestkracht? Door haar wantrouwen op de nationale garde te doen blijken en de verkiezing der officieren uit te stellen. Het kan niet missen of dergelijke feiten moeten, zoo zij zich herhalen, de kiemen van het misnoegen, den 15den mei in de Nationale Vergadering gestrooid, snel tot ontwikkeling brengen.

Zaturdag avond, ten half elf ure, was Parijs zeer woelig. De werklieden van het *Champ-de-Mars* stelden zich in beweging en trokken op onder den kreet van: *vijftig sous*, *vijftig sous!* Vereenigingen van *Montagnards* hadden op onderscheidene punten plaats. Ten negen ure hadden er oploopen plaats voor de club *Raspail*. Eene compagnie der nationale garde had de geheele stad bezet van den doorgang *Véro-Dodat* tot het plein *des Fontaines* om de circulatie vrij te houden.

De heer *Emile Girardin*, die thans in Frankrijk de rol van *Cassandra* speelt, beschrijft den toestand van Parijs aldus:

»De regeringloosheid is ons nooit meer nabij geweest; nooit verkeerden wij in een dreigender gevaar. Eene maand geleden vond men nergens »vertrouwen meer; wij zijn vooruitgegaan; thans »vindt men overal wantrouwen. Het bestaat in de »Nationale Vergadering, die de commissie van het »Uitvoerend Bewind wantrouwt. Het bestaat in de »commissie van het Uitvoerend Bewind, die de »Nationale Vergadering wantrouwt. Het bestaat »bij de nationale garde, die met het geweer in den »arm dit wederzijdsch wantrouwen aanschouwt. Het »bestaat bij het volk, dat noch een oog ziet, »dat over hetzelve waakt, noch eene hand die het leidt, »noch eene stem die het bevel voert, noch eenig »denkbeeld dat licht geeft. Men vraagt elkander: »welken weg gaan wij op? en het antwoord luidt: »wie weet het?"

Eene particuliere correspondentie meldt ons eene andere slechte tijding. De heer *Lamartine* geeft het voornemen te kennen zich gedurende eenige maanden aan de zaken te onttrekken en zich naar zijn landgoed te Maçon te begeven, ten einde zich daar eenigzins van zijne vermoeijenissen te herstellen.

Mengelwerk.

Als eene dynastie zich onwillig of onbekwaam toont om de regtmatige verlangens eener natie te bevredigen, zoo is het daarom nog niet noodig dat die natie de republiek uitroepe.

De eigendunk, waarmede LODEWIJK FILIPS den weerwil versmaadde dien de overgroote meerderheid der Fransche natie jegens zijn staatkunde gevoelde, komt niet alleen aan zijn geslacht, maar ook aan Frankrijk, ja aan Europa duur te staan. Bedrogen in zijne regtmatige verwachtingen, te leur gesteld door koninklijke beloften, verdreef het volk den overmoedigen vorst, en verbrak tevens den koninklijken scepter. Dit laatste schijnt ons innig te betreuren, want als opregte voorstanders van rust en orde, van vrijheid voor allen hebben wij geene zin voor den republikeinschen, vooral voor den democratischrepublikeinschen regeringsvorm. In democratien duldt het regerende volk geene oppositie; de minderheid wordt er gedwongen zich te voegen naar den luim der massa, ieders bevoegdheid wordt er niet beperkt door eens anders regt, maar door het goeddunken des algemeens. In de Noord Amerikaansche staten zelf kan men dit dagelijks ondervinden; alwaar honderde van dingen, bij de wet veroorloofd, door de bevolking worden verhinderd. Zoodanige vrijheid, op het papier voldoet ons niet; onzens achtens, moet de burger, al ware hij ook alleen van zijne meening in het gansche land, vrijheid hebben die te uiten en overeenkomstig dezelve te handelen, mits hij slechts daarbij *de regten* van andere niet krenke. Deze vrijheid bestaat in republieken niet; gemeenlijk is er sprake van eene tyranische *gelijkheid*, die evenzeer de regten van den mensch krenkt als zij den deugdzamen en beschaafden man vernedert door hem te verlagen tot den broeder van den onbeschoften vlegel; zoodra er meer dan *gelijkheid voor de wet* verlangd wordt, slaat men den weg der barbaarschheid in; rust en orde verkeeren daarbij in de waagschaal, waar telkens de onkundige en onstuimige massa's zich komen uitlaten over wat haar begrip te buiten gaat. Geen democratische republiek dus achten wij wenschelijk, zoo lang er een vrijzinnig constitutioneel koningschap mogelijk is; en eerst dan zouden wij ons voor de republiek verklaren, wanneer wij met autocratie werden bedreigd. Gevolgelijk betreuren wij het dat Frankrijk zich niet vergenoegde met de uitdrijving eener dynastie, wier hoofd niet voldeed aan de voorwaarden zijner krooning; wij betreuren het dat de Fransche natie geene nieuwe dynastie riep tot vervulling van den constitutioneelen troon. Want van hoe ganscher harte ook wij de uitdrijving toejuichen van eenen vorst die zich onwillig toont om zijne pligten te vervullen en de regtmatige vorderingen der natie te bevredigen; evenzeer als wij het *kruipen* voor eene bepaalde dynastie, hoe oud ook in den lande, verafschuwen, evenzeer komt het ons gewenscht voor, de koninklijke waardigheid, behoorlijk beperkt, te behouden; evenzeer gruwen wij voor den thyrsus der ochlocratie.

In welk land dus ook eene dynastie zich onwillig of onbekwaam toonen mogt om aan de regtmatige vorderingen der natie te voldoen, men wane er zich niet genoodzaakt te kiezen tusschen het bukken voor autocratie, tusschen het kruipen voor koninklijke nukken, en het uitroepen der republiek. Men kieze zich eenen nieuwen vorst, gelijk Zweden deed toen het BERNADOTTE, gelijk België deed toen het LEOPOLD VAN COBURG benoemde. Er zijn zeker in Europa nog mannen genoeg te vinden, die eenen constitutioneelen troon weldadig en roemrijk kunnen maken.

Ingezonden Stukken.

De eed der militaire officieren.

Wij lezen in de *Aanteekening op de Grondwet* van professor THORBECKE (1) het volgende:

»Wanneer de Engelschen zeggen: De koning kan »niet dan goed doen: strekt dit niet tot waarborg »bovenal van den persoon des Konings, maar van »den staat. Het beteekent niet, al wat de Koning »doet is regt, het beteekent, waar onregt is gehan»deld, handelde de Koning niet; het koninklijk in»dividu, dat onregt pleegde, houdt op Koning te zijn. »Een persoon kan de hoogste magt slechts onder de »voorwaarde bezitten dat hij regt doe.

»En eene grondwet, de persoonlijke onschendbaar»heid van den Vorst instellende, zou hem, ook wan»neer hij den scepter gebruikte om de constitutie te »verbrijzelen, dien waarborgen? Zij streed dan te»gen zich zelve. De Vorst, die de grondwet ver»scheurt of niet erkent, verliest het regt, dat hij uit »de grondwet had. Zijne onschendbaarheid is niet »bestemd om eene schuilplaats te zijn van wets-ver»krachting. De wet weigerde, het onregt in de fei»ten van het bewind den Vorst ten last te leggen, »tot dat zijn bestendig gedrag haar logenstraffe. »Gelijk men, wanneer de berisping der gouverne»ments daden persoonlijke berisping wordt van den »Vorst, hem de kroon afneemt, zoo legt de Vorst, »die een onwettig gouvernement met zijn persoon »tracht te dekken, de kroon neder. Zijne onverant»woordelijkheid houdt op te werken, dewijl hij zelf »haar vernietigt. Een persoonlijk voorregt makende »tot beginsel van regering, stelt hij deze niet boven »de verantwoordelijkheid, die haar aankleeft, maar »zich zelven aansprakelijk. *Fictio cedit veritati.*

»Laat de onschendbaarheid van den Vorst in de »constitutie der voorouderen onder PHILIPS II met »zooveel woorden geschreven zijn. Wat zij deden, »bleef volkomen regt. Lang streden zij, niet tegen »den landsheer, maar tegen zijn gouvernement. Eerst »toen alle uitzigt was verdwenen om door PHILIPS »immer op eene met de wezentlijke eischen des lands »strokende wijs te worden geregeerd, zwoeren zij zijn »persoon af."

Wij hebben gedacht dat deze regelen meer licht zouden verspreiden over het volgende vraagstuk.

In een werkje, getiteld: *Holloway pillen voor een jong officier of wenken aan mijnen broeder bij zijn verlaten der K. M. Akademie*, wordt onder anderen gesproken over den eed der militaire officieren, luidende aldus:

»Ik zweer gehoorzaamheid aan de Koning, ge»trouwheid aan de wetten en onderwerping aan de »krijgstucht."

De schrijver beweert daarin, dat het tweede artikel »getrouwheid aan de wetten" (dus aan de *grondwet* in de eerste plaats, als de steun van al de andere) niet veel te beduiden heeft; en dat de officier trouw moet zijn aan den Koning *quand même*. (Zie bladz. 28 en 29.)

En daarentegen beweert hij op bladz. 31, dat de onderwerping aan de krijgstucht vervalt, wanneer de officier bemerkt (en dus *gedacht* heeft, er geen machine is), dat de meerdere tegen zijn eed handelt.

(1) 2de Uitgave, Iste deel, bladz. 110.

delt. Dus kan (volgens de schrijver) het geval zich voordoen, dat een mindere de gehoorzaamheid kan weigeren aan een kolonel, generaal, of aan een veldmaarschalk, wanneer hij *denkt* dat deze een verrader is.

Dus moet, volgens den schrijver, de officier eene *machine* zijn, maar toch redeneren, onderzoeken en denken.

Wie ziet het onzinnige dezer redenering niet in!

Moet men zich dan niet verwonderen, dat de *Militaire Spectator* (die, zoo als bekend is, ministeriëel is) zoodanig werkje aanprijst, en, tegen zijne gewoonte, onmiddellijk aankondigt? Terwijl de kadets van het 4de studie-jaar, in datzelfde tijdschrift aan die denkbeelden hunne goedkeuring hechten; eene manifestatie, waarvan tot nu toe nimmer een voorbeeld heeft bestaan.

Wat ons betreft, wij denken met DE GROOT, dat »de krijgsman, die vecht voor eene zaak, welke niet die zijner overtuiging is, het laagste schepsel is, dat op aarde kan bestaan. De beul, wanneer hij menschen ter dood brengt voor geld, weet dat die menschen op eene wettige wijze veroordeeld zijn, en zich vergrepen hebben tegen de instellingen des lands. En de officier zou dan genoodzaakt kunnen worden om menschen te vermoorden, die, naar zijne eigene stellige overtuiging, en volgens het gezond verstand van den eenvoudigsten, de wetten willen verdedigen! Hij ware dan verre beneden een beulsknecht, hij ware dan een menschenslagter, zelfs beneden den gehuurden sluipmoordenaar; want deze, welligt vroeg in slechte handen gevallen en bedorven, mist welligt voor zijn eigen geweten de overtuiging van het schandelijke zijner daad. Maar de officier zou, tegen zijn eed aan, waarbij hij getrouwheid, ook aan de grondwet zwoer, onschuldigen ter regtbank voeren; en dat op bevel van een meineedige! Wij begrijpen zulk een onzin niet, die echter zeer treurige gedachten bij ons heeft doen ontstaan.

Het ware te hopen, dat voortaan de eed der officieren alleen bestond uit de woorden: *Ik zweer gehoorzaamheid aan de grondwet*. In die grondwet is toch de magt des Konings, en die van alle wettelijke bepalingen omschreven; zoodat, *binnen de grenzen door de grondwet gesteld*, getrouwheid aan den Koning en onderwerping aan de krijgstucht daarin reeds ligt opgesloten.

Hoe wij, ter verkrijging van staatkundige hervorming, vooruit gaan, op constitutioneelen weg.

Toen, nu reeds een paar maanden geleden, de Koning, buiten zijne ministers om, en dus tamelijk inconstitutioneel, in de Kamer deed aankondigen, dat hij eene commissie van vijf heeren benoemd had om hem een ontwerp van nieuwe grondwet voor te stellen, toen werd, gelijk men weet, tevens aangekondigd, dat die vijf heeren te gelijker tijd belast waren Z. M. hun gevoelen omtrent een daar te stellen ministerie voor te leggen.

Deze *dubbele* opdragt opende een gegrond uitzigt op *te verwezentlijken* staatshervorming. Korte dagen echter daarna werd dit uitzigt merkelijk verduisterd; toen vond namentlijk Z. M. goed, aan bovengemelde commissie van vijf heeren de helft harer vroeger toegewezen taak *te ontnemen*, door plotseling de zamenstelling van een ministerie op te dragen aan graaf SCHIMMELPENNINCK.

Daardoor werd natuurlijk alles weder van nieuws kwestieus gemaakt; want de graaf SCHIMMELPENNINCK ken — gelijk dan thans ook is gebleken — omtrent de nieuw in te voeren grondwettige bepalingen gansch andere gevoelens koesteren dan de voormelde commissie.

Intusschen voltooide de commissie haar werk, en *vier weken* daarna vernam men, dat de heer SCHIMMELPENNINCK en zijn, door hem voorgestelde, collega van Oorlog zich daarmede niet konden vereenigen.

Vier weken waren er alzoo verloren; — en waaraan had men dit tijdverlies te danken? waaraan anders dan aan 's Konings later besluit, om aan de commissie een gedeelte harer taak te ontnemen en dezelve op te dragen aan meergemelden graaf SCHIMMELPENNINCK? En wat is er thans, na de aftreding van Zijn Hoog Geboren gebeurd? Is er daarop, gelijk de constitutioneele regeringsvorm medebrengt, en gelijk in elk wezentlijk constitutioneel land geschiedt, een nieuwe president van den raad van ministers benoemd?

Geenszins: er zijn intusschen — nooit gehoorden maatregel in eenen *constitutioneelen* staat — een paar nieuwe ministers benoemd, in het *hoofdeloos* kabinet; twee ministers, van welke er welligt een, de generaal VOET, *over eenige weken* aankondigen zal dat hij zich evenmin als zijn voorganger NEPVEU met het ontwerp kan vereenigen; ten gevolge waarvan alsdan het ministerie wederom zal moeten worden aangevuld . . . . wie weet tot hoe lang toe!

Daarbij kunnen de aanstaande minister van Finantiën en van Buitenlandsche Zaken even goed als de thans nieuw benoemde minister van Oorlog, zich tegen het ontwerp van grondwet verklaren . . . . en zoo doende, eilieve, zuster ANNA, zuster ANNA, ziet gij ook soms een nieuwe grondwet komen?

Intusschen genieten wij, het is niet te miskennen, eene zonderlinge constitutioneeliteit: niet een president stelt een homogeen ministerie te zamen, maar er wordt eerst een ministerie te zamen gesteld, hetwelk daarna zijnen president zal ontvangen.

Zal dan die president, als een bloot *mannequin*, zich moeten houden aan het programma door het half gevormd ministerie, een ministerie *in foetu*, ontworpen? Of zal hij ook de vrijheid hebben, een ander programma op te steken?

Niet waar, landgenooten, 't ziet er tamelijk Babylonisch uit? en moesten wij ons niet van het tegendeel overtuigd houden, dan zou men hier welligt kunnen onderstellen dat er een oude politische stelregel in werking werd gebragt, »door de keuze der middelen doen mislukken, wat men niet opentlijk durft tegengaan."

Aan de Redactie.

Met de circulaire van den minister van Justitie aan de procureurs-generaal bij de provinciale hoven dd. 28 maart ll., schijnt het provinciaal geregtshof van Noord-Holland, zich niet te kunnen vereenigen. — De menschlievende poging, om nu reeds zoo veel mogelijk de toepassing der menschheid onteerende schavotstraf te vermijden, vereert den minister van Justitie.

Het ware te wenschen, dat zoo lang alle schavotstraffen, niet bij de wet zijn afgeschaft, Z. M. onze edele Koning van zijn regt van gratie een ruim gebruik maakte, zoo dat er van nu voortaan ook in Nederland geene andere schavotstraffen dan de doodstraf werden ten uitvoer gebragt. R.

Advertentiën.

Heden overleed, in den jeugdigen leeftijd van bijna 20 jaren, mijne innig geliefde Dochter *THEODORA DE BRUIJN*, na voorzien te zijn met de HH. Sacramenten der R. K. Kerk.

ARNHEM, den 18den Mei 1848. Wed. *H. DE BRUIJN.* Geb. *BABBERS.*

Op den 19den Mei 1848 overleed te ZUTPHEN, in den ouderdom van 43 jaren, de Wel Edele Heer *P. A. BUDDINGH.*

Eenige kennisgeving.

Heden overleed, in den ouderdom van ruim 38 jaren, Jonkvrouwe *PHILIPPINE JULIANA ROBERDINA*, hartelijk geliefde tweede Dochter van

ZUTPHEN, den 21sten Mei 1848. Douairière *MOLLERUS*, Geboren *BARONNESSE VAN DER MERWEDE.*

VERKOOPING

VAN EENE

GROOTE PARTIJ AFBRAAK.

Op Donderdag den 25sten Mei 1848, des voormiddags ten 11 ure, zal even buiten de St. Eusebius- of Sabels-Poort, te *Arnhem*, publiek worden verkocht:

Eene groote partij AFBRAAK, geschikt om weder te vertimmeren, bestaande in: BALKEN, RIBBEN, KOZIJNEN, RAMEN, DEUREN, GEBINDTEN, SPANTEN, TRAPPEN, DEELEN, PANNEN, eenig IJZERWERK en BRANDHOUT.

's Morgens voor den Verkoop te zien.

GELDERSCHE MAATSCHAPPIJ

VAN

Landbouw.

ALGEMEENE VERGADERING te *Tiel*, aanvangende Dingsdag den 6den Junij 1848. De *Prijzen* voor het bestgekeurde *Vee* en *Landbouwkundige Voorwerpen* zijn door Publicatiën en de Mededeelingen der Maatschappij bekend gemaakt.

Alle Leden der Maatschappij worden dringend uitgenoodigd alles te willen inzenden wat het doel dezer tentoonstelling kan bevorderen, terwijl men verzocht wordt het *vrachtvrij* te willen inzenden aan den Heer *O. C. A. VAN LIDTH DE JEUDE*, vóór den 4den Junij. De Leden worden verzocht zich bij hunne komst te *Tiel* te willen vervoegen bij den Heer Jhr. *P. A. REUCHLIN*, te *Tiel*, tot het verkrijgen van Toegang-Billetten.

† † † Er *WORDT GEVRAAGD* een HYPOTHEEK van *f* 11,000, à 4½ pCt., in zeer rentgevende Landgoederen, ter waarde van ruim *f* 16,000.

Adres met *franco-brieven*, bij den Notaris VAN *LÖBEN SELS*, te *Zutphen*.

† † † Door toevallige omstandigheden de betrekking als AGENT voor *Arnhem* en omstreken eener Brand-Assurantie-Maatschappij vacant geworden zijnde, zoo biedt zich de gelegenheid ter vervulling dier betrekking aan voor hen, die daartoe vermeenen de vereischte geschiktheid en relatiën te bezitten.

Reflecterenden adresseren zich, met *franco-brieven*, onder Letter P, in de Kantoor-Boekwinkel van de Weduwe *J. ELLERMAN*, Beursssteeg, No. 112, te *Amsterdam*.

† † † De ondergeteekende Curator in het Faillissement van *BERNARDUS SCHMOOK*, Koopman en Winkelier, wonende te *Nijkerk*, brengt bij deze ter kennisse van de belanghebbenden, dat de eerste bijeenkomst der schuldeischeren, zoo bekende als onbekende, in bovengemeld faillissement tot verificatie hunner schuldvorderingen, de hypothecaire pand- en privilegiehebbende daaronder begrepen, door den Heer Regter-Commissaris is bepaald op den veertienden Junij 1800 acht en veertig, des voormiddags ten tien ure, in eene der localen van het Paleis van Justitie te *Arnhem*.

Dezelve Schuldeischers worden mitsdien tegen dienzelfden tijd en plaats opgeroepen, doch tevens verzocht vooraf hunne schuldvorderingen en bewijzen van dien aan den ondergeteekende ter onderzoek in te zenden, en hunne lasthebbers te magtigen te raadplegen over het accoord, hetwelk de gefailleerde te kennen heeft gegeven, zijnen Crediteuren te willen aanbieden.

Arnhem, 22 Mei 1848.

De Curator voornoemd,
Mr. *P. C. A. C. REIGERSMAN*

† † † Ik heb de eer bij deze te berigten, dat ik alhier heb opgerigt eene AFFAIRE IN DAMES-HANDWERKEN, zoo in Borduurwerk voor Ameublement als andere voorwerpen van smaak en luxe, benevens alle daartoe behoorende artikelen, en neem de vrijheid mij in de gunst van het geëerde Publiek aan te bevelen.

Arnhem, den 23sten Mei 1848.

E. BOELLING,
Oeverstraat, No. 189.

BAZAR ANGLAIS,

Sous la Direction de G. OPPENHEIM Jr., d'Amsterdam, au Korte Houtstraat, No. 104, à la Haye.

Est ouvert depuis le 8 Mai, offrant un grand assortiment D'ARTICLES DE NOUVEAUTÉS en OBJETS DE LUXE et D'UTILITÉ JOURNALIÈRE, tel que Meubles en Acajou et Palissandre, Chaises et Easy Chairs de Fantaisie, Ornements en Bronze Plaqué, Cristal, Porcelaine, assortiment de Papeterie et Parfumerie, Objets précieux en laque et Papier Maché et enfin une spécialité d'Articles Anglais, trop nombreux à détailler, le tout à des prix fixes et moderés.

LE DIT BAZAR SERA OUVERT ET ÉCLAIRÉ AU GAZ DURANT LA FOIRE.

Nederlandsche

Stoomboot-Maatschappij.

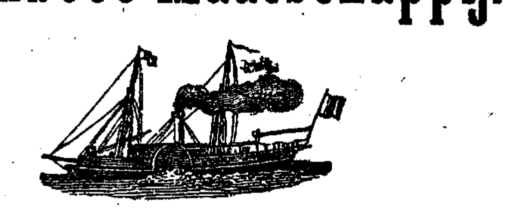

Van *Arnhem* naar *Rotterdam* des Maandags, Woensdags en Zaturdags, des morgens ten 9 ure.

Van *Arnhem* naar *Mannheim dagelijks* na aankomst van den Beurstrein van *Amsterdam* des avonds ten 8½ ure.

De passagiersvrachten zijn aanmerkelijk minder gesteld; zij is de goedkoopste van alle Stoomboot-Maatschappijen.

Nadere inlichtingen bij den Agent te *Arnhem*.
J. W. TER HAAR.

STOOMVAART
VOOR DEN
NEDER- EN MIDDEN-RIJN.
DUSSELDORPSCHE
MAATSCHAPPIJ.

Van *Arnhem* naar *Rotterdam:*

Elken Zondag, Dingsdag en Vrijdag, des morgens omstreeks 9 ure.

Van *Arnhem* naar *Dusseldorf* en *Mannheim:*

Elken Maandag, Woensdag en Zaturdag, des namiddags om 3½ ure.

Nadere inlichtingen geeft de Agent te *Arnhem*
C. BALCK.

Marktprijzen.

NIJMEGEN, 22 mei 1848.

Tarwe was heden lusteloos en 25 à 30 cents per mud lager; *Hooglandsche* *f* 9.75 à *f* 10.75, *Cleefsche* en *Inlandsche* *f* 7.75 à *f* 9; meer afwijkende soorten *f* 7.25 à *f* 7.50, — *Rogge* ging tot verlaagde prijzen langzaam af van *f* 5 à *f* 5.40. — *Gerst* zonder den minsten omgang. — *Boekweit* bij uitslijting *f* 6 à *f* 7. — *Haver* slap: *f* 2 à *f* 2.75. — De berigten over het te veld staande *Koolzaad* waren heden niet ongunstiger, de invloed van het warme weder schijnt overal gunstig te werken.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 23 Mei 1 El 7 Palm 3 Duim; gew. 0 D. gev. 2 D.

Te Arnhem, bij G. J. THIEME, Boekdrukker.